



SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
MINISTER KULTURY
DP. 021/34/03/RM

Do druku nr 2213

Warszawa, 24 listopada 2003 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W załączeniu uprzejmie przesyłam przygotowany na podstawie art. 18 ust. 6 projektu ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji

- projekt rozporządzenia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w sprawie zasad rozpowszechniania, sposobu zapowiadania, kwalifikowania i symboli graficznych audycji lub innych przekazów dla małoletnich.

Z poważaniem

wz. Ministra Kultury
Sekretarz Stanu

Michał Tober

PROJEKT

ROZPORZĄDZENIE

KRAJOWEJ RADY RADIOFONII I TELEWIZJI

z dnia

w sprawie zasad rozpowszechniania, sposobu zapowiadania, kwalifikowania i symboli graficznych audycji lub innych przekazów dla małoletnich

Na podstawie art.18 ust. 6 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2001 r. Nr 101, poz. 1114, z późn. zm.¹) zarządza się, co następuje:

§ 1. Audycje lub inne przekazy, o których mowa w art. 18 ust. 5 ustawy o radiofonii i telewizji, zawierające sceny lub treści mogące mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich, w szczególności:

- 1) zawierające sceny znęcania się, dręczenia lub inne sceny okrutne, wywołujące fascynację przemocą, nienawiścią i znęcaniem się fizycznym lub psychicznym, a także ukazujące sceny znęcania się nad zwierzętami;
- 2) ukazujące brutalność i przemoc fizyczną lub psychiczną w celach widowiskowych, jako rozrywkę;
- 3) przedstawiające zachowania sprzeczne z prawem lub moralnością jako atrakcyjne wzorce zachowań;
- 4) zawierające sceny, które mogą być wykorzystywane jako instruktaż działań przestępczych;
- 5) zawierające obrazy aktów seksualnych (tj. aktów piciowych) człowieka;
- 6) zawierające zwroty, słowa, gesty, zachowania powszechnie uznane za wulgarne lub obsceniczne;

¹ Zmiany tekstu jednolitego ustawy ogłoszone zostały w Dz.U. z 2001 r. Nr 101, poz. 1114 z 2002 r. Nr 25, poz. 253 i Nr 56, poz. 517 oraz z 2003 r. Nr 96, poz. 874.

- 7) przedstawiające bez wyjaśniającego (krytycznego) komentarza zachowania, których naśladowanie może być dla niepełnoletnich niebezpieczne;
- mogą być rozpowszechniane wyłącznie w godzinach od 23.00 do 6.00.

§ 2.1. Audycje lub inne przekazy, o których mowa w § 1, oznaczone są w czasie trwania całej emisji graficznym symbolem ostrzegawczym: czerwonym kółkiem umieszczonym w prawym górnym rogu ekranu mającym taką wielkość, by było dobrze widoczne.

2. Nadawca przekazując do prasy informacje o bieżącym programie ma obowiązek dołączyć symbol graficzny wskazujący na kwalifikację audycji z punktu widzenia ochrony małoletnich odbiorców przed możliwym negatywnym wpływem na ich fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój.

§ 3. Zapowiedzi audycji lub innych przekazów, o których mowa w § 1, połączone z prezentacją ich treści, mogą być nadawane wyłącznie w czasie, w którym dozwolone jest rozpowszechnianie tych audycji lub przekazów.

§ 4. 1. Przy emisji audycji lub innych przekazów, innych niż te, o których mowa w § 1, wprowadza się obowiązek ich identyfikacji poprzez zamieszczenie odpowiedniego symbolu graficznego z uwzględnieniem podziału małoletnich na kategorie wiekowe.

2. Nadawcy przy kwalifikacji audycji lub innych przekazów do emisji w godzinach 6.00 do 23.00. są zobowiązani oznaczyć je symbolem graficznym wskazującym na przeznaczenie dla następujących kategorii wiekowych małoletnich widzów:

- 1) bez ograniczeń wiekowych – kółko zielone;
- 2) dla widzów od lat 7 – kółko niebieskie z cyfrą 7 w środku;
- 3) dla widzów od lat 12 - kółko żółte z cyfrą 12 w środku;
- 4) dla widzów od lat 15 – kółko pomarańczowe z cyfrą 15 w środku.

3. Wzory symboli graficznych, o których mowa w ust. 2 oraz w § 2 ust. 1 stanowią załącznik do rozporządzenia.

4. Symbole graficzne wskazujące przeznaczenie audycji lub innych przekazów dla poszczególnych kategorii wiekowych małoletnich widzów zamieszczane są w prawym górnym rogu ekranu w czasie trwania całej emisji i mają wielkość taką, by były dobrze widoczne.

5. Nadawca przekazując do prasy informacje o bieżącym programie ma obowiązek dołączyć symbol graficzny wskazujący na kwalifikację audycji lub innego przekazu z punktu widzenia ich przeznaczenia dla danej kategorii wiekowej.

§ 5. Obowiązku graficznego oznakowania audycji lub innych przekazów, o którym mowa w § 2 ust. 1 oraz w § 4, nie stosuje się do dzienników informacyjnych oraz transmisji imprez dostępnych dla widzów bez ograniczeń wiekowych.

§ 6. 1. Nadawca jest obowiązany do opracowania w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia regulaminu wewnętrznego określającego szczegółowe zasady kwalifikowania do rozpowszechniania audycji lub innych przekazów, o których mowa w § 1 oraz szczegółowe zasady kwalifikowania do rozpowszechniania audycji lub innych przekazów, o których mowa w § 4.

2. Nadawca, któremu udzielono koncesji po dniu wejścia w życie rozporządzenia, obowiązany jest opracować regulamin w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania koncesji.

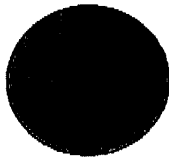
§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²

Przewodnicząca
Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

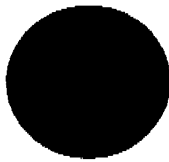
Danuta Wanick

² Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 20 listopada 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad kwalifikowania, rozpowszechniania i sposobu zapowiadania audycji lub innych przekazów, które mogą zagrażać fizycznemu, psychicznemu i moralnemu rozwojowi niepełnoletnich (Dz.U. Nr 152, poz. 1744).

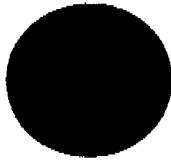
Symbole graficzne z podziałem na kategorie wiekowe



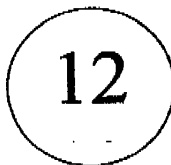
zakazane dla widzów małoletnich



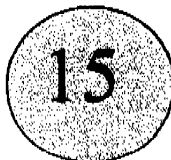
bez ograniczeń wiekowych



dla widzów od lat 7



dla widzów od lat 12



dla widzów od lat 15

PROJEKT

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia przygotowany został w oparciu o delegację zawartą w art. 18 ust. 6 projektu ustawy z dnia o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji. W projekcie określono: 1. cechy i szczegółowe warunki kwalifikowania, rozpowszechniania i zapowiadania audycji lub innych przekazów zawierających sceny lub treści mogące mieć negatywny wpływ na prawidłowy rozwój małoletnich widzów; 2. szczegółowe warunki kwalifikowania, rozpowszechniania i zapowiadania innych audycji lub przekazów z uwzględnieniem podziału na kategorie wiekowe; oraz 3. związane z tym symbole graficzne i sposób ich prezentacji.

Art. 18. ustawy o radiofonii i telewizji w ust. 4 – 5b określa obowiązek nadawców dokonywania oceny wszystkich audycji lub innych przekazów kwalifikowanych do emisji z punktu widzenia ich potencjalnego wpływu na małoletnich widzów. Ustawa wprowadza ochronę tych widzów na trzech poziomach. Poziom pierwszy dotyczy **audycji lub innych przekazów zagrażających** fizycznemu, psychicznemu lub moralnemu rozwojowi małoletnich (w szczególności zawierających treści pornograficzne lub w sposób nieuzasadniony eksponujących przemoc). Nadawanie takich audycji jest całkowicie zabronione. Poziom drugi dotyczy audycji lub innych przekazów **zawierających sceny lub treści mogące mieć negatywny wpływ** na rozwój młodocianych. Audycje takie mogą być nadawane wyłącznie w godzinach od 23 do 6 i muszą być oznaczone przez odpowiedni symbol graficzny (znak ostrzegawczy) przez cały czas ich trwania. Poziom trzeci ochrony odnosi się do **wszystkich pozostałych** audycji lub innych przekazów, które muszą być kwalifikowane z punktu widzenia ich przeznaczenia dla danej kategorii wiekowej i zaopatrzone w odpowiadający danej grupie wiekowej symbol

graficzny (znak informacyjny). Na poziomie pierwszym małoletni widzowie chronieni są bezwzględnym zakazem emisji audycji określonych w art. 18 ust. 4 ustawy. Celem rozporządzenia KRRiT jest natomiast szczegółowe określenie warunków ochrony małoletniego widza na poziomie drugim (audycje lub przekazy zawierające sceny lub treści mogące mieć negatywny wpływ na małoletnich) oraz trzecim (wszystkie inne audycje, ze wskazaniem odpowiedniej kategorii wiekowej).

W stosunku do audycji lub innych przekazów zawierających sceny lub treści mogące mieć negatywny wpływ na rozwój małoletnich widzów ustawa stanowi, iż mogą być one nadawane tylko w godzinach nocnych (23-6). Chodzi tu o audycje lub inne przekazy, które **jako całość** nie zagrażają rozwojowi małoletnich (w tych przypadkach emisja jest zakazana w ogóle), ale takie w których pojawiają się pojedyncze sceny lub treści mogące wywrzeć negatywny wpływ na młodocianych widzów. Jest to rozróżnienie zasadnicze, zgodne także z wymogami Dyrektywy Europejskiej (art. 22). Rozporządzenie KRRiT, zmierzając do stworzenia wspólnej podstawy dla prac kwalifikacyjnych prowadzonych samodzielnie przez nadawców, wymienia w §1 najczęściej spotykane cechy tych scen i treści, które mogą wywierać negatywny wpływ na młodocianych widzów i w związku z tym nie mogą być rozpowszechniane między godz. 6 a 23. Rozporządzenie określa też (§ 2) wymagany przez ustawę symbol ostrzegawczy (czerwone kółko) oraz ogranicza (§ 3) do okresu między godz. 23 a 6 czas, w którym mogą ukazywać się zapowiedzi prezentujące treść takich audycji (tzw. „zwiastuny”).

W stosunku do audycji i przekazów, innych niż wymienione w art. 18 ust. 4 i 5, ustawa o radiofonii i telewizji wprowadza (po raz pierwszy w polskim prawie medialnym) obowiązek ich identyfikacji poprzez zamieszczenie symbolu graficznego uwzględniającego podział małoletnich na kategorie wiekowe. Obowiązek taki przewidywało dobrowolne porozumienie polskich nadawców z 1999 r. "Przyjazne media", ale nadawcy nie wykonywali tego

zobowiązania. Należy podkreślić, że na tym najszerszym poziomie ochrony małoletnich widzów kryterium kwalifikacji materiału dla danej grupy wiekowej nie może być odnoszone do kwestii potencjalnego negatywnego wpływu kwalifikowanych materiałów na małoletnich, a jedynie do tego, czy dana audycja lub inny przekaz są przeznaczone (odpowiednie) dla danej grupy wiekowej. W oparciu o ekspertyzy z zakresu psychologii wychowawczej rozporządzenie KRRiT wprowadza 4 kategorie wiekowe i odpowiadające im oznaczenia informacyjne w formie kółek w różnych kolorach widocznych na ekranie w czasie całej emisji (§ 4). Celem ułatwienia rodzicom i wychowawcom orientacji w treści danego symbolu wprowadza się za wzorem wielu innych krajów (np. Francja, USA) obowiązek wpisania w znak graficzny cyfr określających dolną granicę grupy wiekowej, dla której dany materiał jest przeznaczony. Wzory wprowadzanych znaków stanowią załącznik do tekstu rozporządzenia.

Z względu na konieczność przygotowania się nadawców do realizacji nowego obowiązku rozporządzenie przewiduje (§ 6) okres 3 miesięcy na opracowanie przez nadawców regulaminów wewnętrznych kwalifikowania do rozpowszechniania audycji lub innych przekazów z punktu widzenia ochrony małoletnich widzów. By proces ten wspomóc KRRiT ze swej strony przygotowuje pomocniczy katalog zasad kwalifikacji programów telewizyjnych dla różnych kategorii wiekowych dzieci i młodzieży opracowany z udziałem ekspertów z różnych ośrodków naukowych.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem wspólnotowym, w szczególności z postanowieniami art. 22 dyrektywy Rady Nr 89/552/EWG z dnia 3 października 1989 r. w sprawie koordynacji określonych przepisów prawa, ustawodawstwa lub działań administracyjnych w państwach członkowskich w zakresie emisji programów telewizyjnych, zmienioną

dyrektywą Rady i Parlamentu Europejskiego Nr 97/36/WE z dnia 30 czerwca
1997 r.

MINISTERSTWO KULTURY

Warszawa, dnia 19 listopada 2003 r.

Sekretarz Stanu

Michał Tober

DP.021/34/03/RM

Pan

Lech Czapla

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

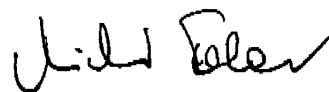
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 17.11.2003 r. uprzejmie informuję, iż w dniu 6 października 2003 r. zwróciłem się do Przewodniczącej Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z prośbą o przygotowanie projektów rozporządzeń do projektu ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji. Niezwłocznie po opracowaniu projekty rozporządzeń zostaną przesłane do Sejmu. Otrzymałem zapewnienie, że nastąpi to już niebawem.

Równocześnie pragnę uprzejmie poinformować, że przedstawiciele Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w pełnym zakresie brali udział w pracach nad nowelizacją ustawy o radiofonii i telewizji. KRRiT brała udział w konsultacjach międzyresortowych, jej przedstawiciele byli obecni na konferencji uzgodnieniowej, posiedzeniu Zespołu Przygotowawczego Komitetu Integracji Europejskiej, komisji prawniczej i posiedzeniu Rady Ministrów. Przewodnicząca KRRiT przedstawiła swoje uwagi i stanowisko w pismach z dnia 30.09.2003 r., 01.10.2003 r. i 16.10.2003 r. oraz wyraziła pozytywną opinię, co do przedmiotowego projektu na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 21 października 2003 r.

Z poważaniem



Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 24 listopada 2003 r.

Cena 0,96 zł + 22% VAT

